

УДК 316.3:004-049.5

ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ІКТ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

© Соснін О. В.

(Київ, Україна)

E-mail: alvas.sosnin@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4188-0887

Анотація.

Актуальність теми дослідження в тому, що у протистоянні країн сучасного світу інформація набула ознак головного компонента успіху у будь-якій сфері. У повному протиріч сучасному світі з'явилося безліч конфліктів, пов'язаних із інформаційно-комунікаційною діяльністю. Мета дослідження – виявлення проблем інформаційної безпеки, які посідають одне з ключових місць у системі забезпечення життєво важливих інтересів усіх без винятку країн, що обумовлюють нагальну потребу створення законодавчих засад для інформаційно-комунікаційного середовища глобального суспільства. Цілі дослідження - виявити глобальні проблеми, насичені зброєю, розділені військовими блоками, в результаті чого постійно зростає реальність інформаційних загроз та інформаційно-комунікаційних конфліктів. Уникати цього важко, а тому і особистість, і суспільство, і держава постійно знаходяться в стані зростаючої інформаційної небезпеки. Методологія дослідження – синергетичний, системний і структурно-функціональний методи, що дозволяють проаналізувати безпекові проблеми інформаційно-комунікаційної діяльності, зокрема при використанні поняття «фрактал». З'ясовано детермінуючий характер інформаційних впливів на особистість, суспільство й державу. Автором виділено основну загрозу для сталої інформаційно-комунікаційної діяльності - проблема несанкціонованого розкриття національних інформаційних джерел (ресурсів), механізмів їх порушення і цілісності. Результат дослідження - захист знань, інформації і всіх інших нематеріальних активів нації, що вимагає впровадження досвіду стандартів звичних технологій обліку і захисту майна. Важливим аспектом стає і встановлення більш досконалих норм права в суспільно-політичних відносинах, які виникають при збиранні, обробці, накопиченні, зберіганні, пошукові, передачі, розповсюдженні та споживанні інформації, особливо, за допомогою комп'ютерних засобів. Результатом аналізу є вироблення науково-методологічних підходів до формування безпекової діяльності в інформаційно-комунікаційній сфері, а також напрями підвищення ефективності щодо боротьби з загрозами національної безпеки, формування концепції української національної безпекової діяльності та реформування сектору безпеки. Висновок – вирішення безпекових проблем інформаційно-комунікаційної діяльності повинно відбутися при підтримці держави, активної концепції національного захисту прав інформації, формування громадянського світогляду людей.

Ключові слова: інформація, інформаційно-комунікаційні технології, інформаційно-комунікаційна діяльність, безпека інформації, інформаційне суспільство.

1. Вступ

Актуальність дослідження в тому, що у протистоянні країн сучасного світу інформація набула ознак головної компоненти успіху у будь-якій сфері. У повному протиріч сучасному світі з'явилося безліч конфліктів, пов'язаних із інформаційнокомунікаційною діяльністю. Технології здобуття і володіння інформацією як ресурсом визначають межі інформаційного простору (ІП) і комунікації країн. За оволодінням методами ІКТ в економічній, військовій, науково-освітній або просвітницькій політиці держави політичні

або бізнесові угруповання (еліти) завжди ведуть жорстку боротьбу. Сьогодні це помітно, коли міжнародні фінансово-промислові кола намагаються поставити на шлях розпаду США, Росію, Україну, для чого вміло послаблюють репутацію і повноваження національних лідерів і президентів.

Сучасний етап розвитку людської цивілізації вони трактують як наднаціональний, як час четвертої глобальної промислової революції. Вона дійсно формується в умовах визрівання нового типу суспільно-політичного облаштування, яке

приходить на зміну індустріальних суспільств. У західних наукових публікаціях це часто називають «knowledge society» - «суспільство, що засноване на знаннях» або «суспільство знань». В Україні більш часто використовують поняття «інформаційне суспільство», багато фахівців пропонують різні підходи щодо концепцій його створення. Проте, всі концепції головним ресурсом його розвитку визначають знання і інформацію органічно зв'язаними із ІКТ. Проблеми інформаційної безпеки посідають одне з ключових місць у системі забезпечення життєво важливих інтересів усіх без винятку країн і обумовили нагальну потребу створення законодавчих засад для інформаційно-комунікаційного середовища глобального суспільства [Castells, 2000].

1.1 Методи і методологія дослідження.

Складні ІКІ інтегрують в собі все документальне середовище сучасної країни, формують безліч кластерних структур відкритих і утаємничених знань - наукових публікацій, і розпорядчих документів влади – законів і підзаконних актів, щоденних і періодичних видань, які самі по собі є фракталами. Фрактал (Fractal) - нескінченно самоподібний (точно або наближено) об'єкт (множина), кожна частина якого повторюється при зменшенні масштабу, або фрактал - самоподібна множина нецілої розмірності. підхід до безпекових проблем в інформаційно-комунікаційній діяльності дозволяє досягти великого об'єму знань про об'єкт, перейти від абстрактного, теоретичного рівня пізнання до осмислення конкретної реальності і співвіднести положення теорії безпекової діяльності з соціальною дійсністю, достатньо суперечливою. Комплексне дослідження проблем безпекової діяльності вимагає використання науково-концептуального знання, що репродукує вирішення проблем безпекової діяльності та їх дискурсомислення в контексті комплексного методу чи підходу.

1.1 Проблемна ситуація

Проблемна ситуація дослідження в тому, що сьогодні ІІ кожної країни зусиллями владних еліт перетворюються на плацдарми ведення війн проти конкурентів, куди втягується вся сукупність інформаційних ресурсів, технологій їх збереження та використання, а також інформаційно-

комунікаційні і телекомунікаційні системи, які утворюють виключно складні інформаційно-комунікаційні інфраструктури (ІКІ) в сучасному світі. Інформація, яка будь-коли з'являлася (або з'являється) в медійному ІІ будь-якої країни автоматично стає вибухонебезпечним елементом реальної політики. В ньому присутні постановка кадрів TV, різноманітні за забарвленням повідомлення від солдатів інформаційної війни - блогерів, журналістів і спостерігачів. Вони часто на свій розсуд фальсифікують (фантазійно породжують чи інтерпретують) неіснуюче і героїзують кожен по-своєму нереальні «ігри» політтехнологів, які за їх допомогою «обкатують» свої методи задурювання свідомості народу. Все це стало реальністю жорсткої боротьби сьогодення у віртуальному інформаційно-комунікаційному просторі і обумовило зростаюче значення проблем безпеки при поведженні із інформацією. Така система прогностичних методів дозволила б зняти соціальну та економічну напругу, попередити великомасштабні катастрофи економічного, політичного, військового та екологічного характеру. Проблеми безпекової діяльності відносяться до числа найважливіших і найскладніших проблем сучасності. Їх важливість надзвичайно є великою, тому всі методи, засоби, інструменти та технології, алгоритми їх вирішення повинні бути застосовані комплексно [Castells, 2000].

Задачі дослідження:

Мета дослідження – виявлення проблем інформаційної безпеки, які посідають одне з ключових місць у системі забезпечення життєво важливих інтересів усіх без винятку країн, що обумовлюють нагальну потребу створення законодавчих засад для інформаційно-комунікаційного середовища глобального суспільства. **Цілі дослідження** - виявити глобальні проблеми, насичені зброєю, розділені військовими блоками, в результаті чого постійно зростає реальність інформаційних загроз та інформаційнокомунікаційних конфліктів

1.2 Концептуальна парадигма вирішення безпекових проблем інформаційно-комунікаційної діяльності

Концептуальні засади вирішення безпекових проблем інформаційно-комунікаційної діяльності потребують свого

Використання нових можливостей ІКТ як фактор забезпечення національної безпекової діяльності

удосконалення, про які раніше ми не мали ні найменшого уявлення. Їх викликало до життя безпрецедентне проникнення інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в усі сфери життя і діяльності людини, глобалізація інформаційно-комунікаційного середовища, інтеграція і розвиток мереж зв'язку, телебачення. Нове інформаційне світорозуміння і світогляд поки що не знайшло адекватного відбиття в масовій свідомості, формування якого починає істотно відставати від темпів розвитку цивілізації, що само по собі вимагає спеціальних наукових досліджень. Можна лише сказати, що пов'язано це із перетворенням інформації і комунікації не тільки на найважливішу економічну категорію, але й невизначеністю багатьох політико-правових проблем щодо процедур комунікації при обміні інформацією.

1.2.1 Загрози національній безпеці в різних сферах діяльності особистості, суспільства й держави

Сьогодні через недосконалість процесів розбудови інформаційно-комунікаційного середовища найчастіше здійснюються загрози національній безпеці в різних сферах діяльності особистості, суспільства й держави. Виникає глобальна за виміром потреба в переосмисленні національних програм інформатизації і інформаційно-комунікаційного законодавства. Глобалізація способу життя і джерел постачання інформації багато в чому вже дискредитували дії різноманітних маніпуляторів інформацією, сенс (зміст) інформаційних повідомлень. Ми, зокрема, стаємо свідками того, як це вже зруйнувало соціокультурну ідентичність наших громадян, а кількість факторів впливу так званої «м'якої сили» зростає і вони тягнуть за собою більш жорсткі наслідки для життя народу і суверенітету країни [Castells, 2000].

2. Механізми, що забезпечують безпекове використання технологій сучасного суспільства

Основним механізмом, що забезпечує безпекове використання технологій сучасного суспільства та їх функціонування в інформаційному середовищі, є інформаційна етика, що представляє складну, ієрархічну систему. Соціальні заходи інформаційної безпеки формують соціально-гуманістичну спрямованість інформаційного середовища,

визначають ефективність морально-правового регулювання управлінських відносин у суспільстві, що базуються на використанні інформаційно-комунікаційних технологій. Осягнути ситуацію і точно визначити тут коло проблем, які нам сьогодні треба знати і вирішувати, ми поки що не змогли повною мірою. Крім досягнення відповідного науково-технічного рівня, потрібна постійна відверта і публічна дискусія фахівців із поверненням до витоків самої проблеми щодо гуманістичних методів управління суспільством і інформаційнокомунікаційною сферою зокрема в сучасних умовах. Особливо прискіпливо ми маємо оглянути зростаючі проблеми роботи із великими масивами інформації, яка накопичується в електронних базах даних. В контексті вирішення проблем розбудови в Україні демократичного і захищеного від спотворення мережевого інформаційно-комунікаційного середовища, в умовах, коли проти нас розгорнута повномасштабна інформаційна і військова агресія, вони набувають величезного значення проблем національної безпеки. Зокрема йдеться про формування в суспільстві нового світогляду на процеси опанування таким явищем комп'ютерної доби як «Великі бази даних» (так званих Big Date), створення для них національної нормативної бази тощо. Поняття Big Date поки що ще можна трактувати досить широко, однак, просту базу абонентів телефонних мереж (навіть із прізвищами і паспортними даними) вже сьогодні не слід відносити до них. Вони потрібні на більш високих рівнях управління суспільно-політичними і економічними процесами. Скажімо, для прив'язки громадян до переміщень мобільних пристроїв, їх смакових характеристик і стану здоров'я, вирішення проблем, пов'язаних із міжнародним тероризмом. Проблема стимулює прагнення багатьох структур і організацій, зокрема правоохоронних, розширити поняття «персональні дані», яке вже частково визначено законодавством, однак, щоб персональними даними вважалися не тільки прізвище, ім'я, по-батькові, але й певний набір поведінкових факторів, на підставі яких можна було б більше зрозуміти про людину, як то: де купує товари, на які сайти заходить тощо, питання слід більше виносити на порядок денний [Castells, 2000].

2.1 Проблемні питання інформаційно-комунікаційної безпеки держави

Інтегруючи сенс різноманітних науково-практичних знань, а також пропозиції вчених-практиків та політиків щодо розв'язання названих проблем сьогодні неможливо уникнути проблемних питань інформаційно-комунікаційної безпеки держави. Можна спробувати назвати тут основну загрозу для нашої сталої інформаційно-комунікаційної діяльності - це проблема несанкціонованого розкриття національних інформаційних джерел (ресурсів), механізмів їх порушення і цілісності. Захист знань, інформації і всіх інших нематеріальних активів нації вимагає впровадження щодо них досвіду стандартів звичних технологій обліку і захисту майна.

Це вимагає радикальних змін в національному інформаційно-комунікаційному законодавстві України і, можливо, виділення комплексної галузі інформаційного законодавства в окрему і самостійну науково-практичну. Виключно важливим аспектом стає і встановлення більш досконалих норм права в суспільно-політичних відносинах, які виникають при збиранні, обробці, накопиченні, зберіганні, пошукові, передачі, розповсюдженні та споживанні інформації, особливо, за допомогою комп'ютерних засобів. Взагалі багатьох у відносинах, пов'язаних з використанням комп'ютера, комп'ютерних систем і мереж при поширенні і збереженні (захисті) інформації [Krugchenko, 2017].

В умовах глибокої світової кризи, яка виплеснула на нас безліч проблем, і одночасно надавши для розвитку величезні можливості ІКТ, ми маємо відчуті потреби на новому рівні, як реалізувати їх можливості, залучивши свою і світову науково-технічну еліту заради відновлення і подальшого розвитку постіндустріальної економіки. На жаль, сприйняття владою і суспільством нової реальності і адаптація самої людини до нових умов нової інформаційно-комунікаційних реалій, їх взаємодії відбувається у нас досить складно, і поки що важко сказати, чого більше – сподівань чи розчарувань. Можна сказати, що значним ступенем вони обумовлені протиріччями, які обумовлено загальною специфікою інформаційнокомунікаційною діяльності – невизначеністю і відкладенням (відтермінуванням) результату,

асиметричністю процесів і форм інформаційного облаштування світу.

Головне – це володіння інформацією, доступністю її дослідникам, новаторам, інвесторам, споживачам, а також особливими вимогами до кваліфікації і якості менеджменту. Ми ще не розуміємо, що реальною передумовою успіху в насиченому ІКТ суспільстві, є те, що знання і інформація починають виступати об'єктом приватної власності окремих людей та їх професійних об'єднань. Знання та інформацію вони використовують в якості власного економічного ресурсу в інноваційній діяльності, підвищуючи конкурентоспроможність своїх організацій у будь-якій точці світу. Все це докорінно змінює організаційну структуру суспільства, перетворюючи її в нову і достатньо складну соціотехнічну систему, вводячи в економічний розрахунок все нові і більш досконалі характеристики ролі людинитворця у складі «інформаційного ресурсу» тощо, структурувавши вирішення проблем перетворення (трансформації) суспільно-політичних відносин щонайменше в чотирьох мега-сферах: державній інноваційній політиці, економіці, праві, інформаційному забезпеченні [Kyvliuk, 2014].

Сьогодні, на жаль, інформатизація, як можливий засіб демократизації країни та її інноваційного розвитку, гальмує, стикаючись з високим рівнем правового нігілізму громадян і низьким рівнем авторитету влади. Як наслідок, не вистачає довіри до неї з боку громадян і суспільства. Процес інформатизації наших державних структур часто здійснюють аматори на свій розсуд, іноді він набуває ознак вдосконалення під тиском «раціоналізаторських пропозицій» зацікавлених осіб, однак, у нас ніхто не несе відповідальності за їх реалізацію, а тому всюди від нас, які вклали в інформатизацію величезні кошти, вимагають, крім паспорта, свідчити про свою особу різноманітними довідками, ідентифікаційним кодом.

Наш законодавець цьому питанню поки що не приділяє достатньої уваги, а владні структури подовжують «продувати» концепції, які не поєднують в собі органічно проблематику побудови громадянського, інформаційного і, як наслідок, інноваційного суспільства. Все це має стати турботою інститутів влади і громадянського суспільства, але на сьогодні вони далеко не

Використання нових можливостей ІКТ як фактор забезпечення національної безпекової діяльності

всі рівною мірою здатні зробити це. Ще багато чого має бути зроблено, щоб створити діючу модель інформаційної взаємодії всіх владних структур і осередків громадянського суспільства у процесі насичення його засобами ІКТ і підпорядкування інноваційного розвитку [Kyvliuk, 2014].

3. Висновки.

У світі за допомогою сучасних ІКТ створено потужний інформаційний потік для обслуговування потреб суспільства споживання. Він існує виключно як шар оболонки Землі, а глобальні інформаційно-комунікаційні проекти виробляють за його допомогою ефективні засоби і методи формування парламентських, владних і науково-освітніх еліт, регулюють і втихомирюють ідеї патріотів і громадян, пригнічуючи і нівелюючи будь-яку ціну за їх творчі імпульси щодо організації продуктивної діяльності народу. Арсенал таких засобів і технологій безупинно оновлюється й удосконалюється, на це спрямовуються величезні кошти для найняття професійних кадрів, а ЗМІ, які культивують ненаситність бажань, почуття постійної незадоволеності, подовжують технологічно вдосконалювати засоби пропаганди переваг «розкішного життя», вчать «правильно» прагнути й «правильно» платити.

В сучасному суспільстві інформація, яка генерується безпосередньо творцями, виступає в якості майже неконтрольованого продукту для масового споживання, а тому різноманітність і кількість безпекових інформаційних характеристик в суспільстві зростає швидко і майже стихійно. Це дозволяє зробити висновок про те, що *ми ще не досягли такого рівня розвитку суспільства, коли знання та інформація відіграють не тільки роль інтелектуального чинника у науково-технічному прогресі, а й навіть не стали впливовою економічною й соціально-політичною силою, яку не можна не враховувати у різнопланових процесах взаємодії людини у соціумі, в якому інноваційна діяльність людини дедалі більше набуває економічного і політичного пріоритету*. В умовах, коли людина сама, по собі починає визначатися в якості творця віртуального і реального світу одночасно, тут її інтелектуальне навантаження і сила творчої наснаги стають умовою її соціальної еволюції. Все це ставить перед людиною,

суспільством і державою головну проблему щодо необхідності організації безперервного навчання фахівців і вдосконалення освітньої сфери, *що вже стало загальною тенденцією (трендом) світового розвитку і умовою розвитку засад інноваційного суспільства* [Kyrychenko, 2017].

3.1 Рекомендації

Глибоке усвідомлення взаємозалежності проблем інноваційного суспільного розвитку і доступності до користування населенням інформацією власних інституцій сучасними ІКТ, інформаційна свобода та інноваційне мислення людини стають діючим стимулом для влади при формуванні всіх концепцій і програм розвитку країни, що підвищує її відповідальність при впровадженні більш досконалих етичних і юридичних норм поведінки, перш за все, еліт. Сьогодні Україна має потребу у впровадженні досконалих норм і принципів справедливості, етики поведінки громадян, що сколихує всі верстви сучасного українського суспільства.

На тлі розвитку можливостей новітніх ІКТ, особливо мережових технологій, ЗМІ, які активно впливають на становлення в Україні нових уявлень про існуючі у світі права і обов'язки громадян в інформаційно-комунікаційній сфері є виключно актуальними. У сукупності вимог людина і суспільство прагне того, щоб люди, живучи у суспільстві, яке інформатизується, створювали активні соціальні структури для взаємодії з владою таким чином, щоб підтримувати й розбудовувати громадянське суспільство, змушуючи владу відпрацювати технології «відкритого урядування». Лише за таких умов поняття «свобода», «права людини», «законність» стають пріоритетними при визначенні інституціональних ознак держави, яка намагається встати на інноваційний шлях розвитку.

3.2 Практичне значення дослідження безпекових проблем інформаційно-комунікаційної діяльності

Потрібна постійна увага суспільства, моніторинг й розвитку умов формування інноваційного вектору у розбудові суспільства, використовуючи фактори інформатизації і структур громадянського суспільства. У сукупності вони стимулюватимуть роботу механізмів освоєння науково-технічного потенціалу

країни та інформаційного права. Розвиток суспільства через інформатизацію та використання нових можливостей сучасних ІКТ має бути найважливішим завданням для всіх, хто стурбований розумінням упровадження інформаційного суспільства в нашій країні.

Результатом аналізу є вироблення науково-методологічних підходів до формування безпекової діяльності в інформаційно-комунікаційній сфері, а також

напрямів підвищення ефективності щодо боротьби з загрозами національної безпеки, формування концепції української національної безпекової діяльності та реформування сектору безпеки. Вирішення безпекових проблем інформаційно-комунікаційної діяльності повинно відбутися при підтримці держави, активної концепції національного захисту прав інформації, формування громадянського світогляду людей.

Список використаних джерел

1. Андрущенко В. Філософія освіти XXI століття: пошук пріоритетів. *Філософія освіти*. Київ. 2005, № 1. С. 5-17.
2. Боголіб Т. М. Розвиток інноваційної економіки і елітна освіта [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dissertlib.com/left_menu%20part/rozvitok.php
3. Воронкова В.Г. Гуманізація освіти, науки, політики, влади, суспільства // Ін-т вищої освіти АПН України, Нац пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2008. №1-2(7). С. 204-220.
4. Voronkova Valentina. The Formation of the Concept of Noosphere Development of Modern Society in the Conditions of Information Society / «Philosophy and Cosmology», Vol. 16. Kyiv: ISPC, 2016. P. 179-191.
5. Дзьобань О. П., Соснін О. В. Інформаційна безпека: нові виміри загроз, пов'язаних із інформаційнокомунікаційною діяльністю. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя. 2015. Вип.61. С. 24-34.
6. Кивлюк О.П. Освітня культура інформаційного суспільства в контексті глобалізаційної реальності. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя. 2016. Вип 67. С. 225-232.
7. Кивлюк О. П. Моделювання інформаційних процесів в контексті інформатизації суспільства. *Гілея*. Київ. 2014. Вип.80. С. 222-226.
8. Кивлюк О. П. Глобалізація та інформатизація освіти в предметному полі філософії освіти. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя. 2014. Вип. 57. С. 192–200.
9. Кириченко М. О. Інформатизація як фактор оптимізації ідеології інформаційного суспільства та забезпечення його сталого розвитку. *ScienceRise: Pedagogical Education*. Харків. 2017. № 1 (9). С. 46-50.
10. Максименюк М. Ю., Нікітенко В. О. Інформаційно-комунікативне суспільство як різновид складної соціальної системи і взаємодії. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя. 2016. Вип. 66. С. 266-278.
11. Максименюк М.Ю. Організації як об'єкт публічного адміністрування *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя. 2015. Вип. 63. С. 234-248.
12. Мельник В. В. Культура как основание межкультурного взаимодействия в условиях усиления миграционных процессов. *Гілея*. Київ. 2014. Вип.102. С. 220-223.
13. Нікітенко В. О. Загальнолюдські цінності як геоцінності планетарного масштабу : антропологічний вимір. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя. 2013. Вип.55. С. 139-146.
14. Пожуєв В. І. Глобальне інформаційне суспільство як новий соціальний та економічний феномен XXI століття. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя. 2013. Вип.52. С. 5–14.
15. Пунченко О. П., Лазаревич А. Інформатизація як засіб репрезентації інформаційних ресурсів суспільства. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя. 2015. Вип. 63. С. 21-30.
16. Соснін О. В., Воронкова В. Г. (2015). Інформаційно-комунікативний розвиток соціуму як цивілізаційної парадигми XXI століття. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя. 2015. Вип. 62. С. 24-31.

REFERENCES

1. Andrushchenko, V. (2005). Philosophy of education in the 21st century: priorities. *Philosophy of education*. №. 1. 517 [in Ukrainian].
2. Bogolib, T. M. Development of innovative economy and elite education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dissertlib.com/left_menu%20part/rozvitok.php [in Ukrainian].

Використання нових можливостей ІКТ як фактор забезпечення національної безпекової діяльності

3. Voronkova, V. G. (2008). Humanization of education, science, politics, power, society //Institut higher education APs of Ukraine, National ped. UN-t. M. P. Drahomanov, K.: Publishing House of the NEC name M. P. Dragomanov National Pedagogical Universityю №1-2 (7). P. 204-220 [in Ukrainian].
4. Voronkova, Valentina (2016). The Formation of the Concept of Noosphere Development of Modern Society in the Conditions of Information Society. / «Philosophy and Cosmology», Vol. 16. Kyiv: ISPC.P. 179-191[in English].
5. Dz'oban', O. P. and Sosnin, O. V. (2015). Information security: new dimensions of threat-related information and communication activities. Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhia State Engineering Academy. Issue 61. 24-34 [in Ukrainian].
6. Kyvliuk, O. P. (2016). Education kul'utra information society in the context of the reality of globalizacijnoi.Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhia State Engineering Academy. Issue 67. 225–232 [in Ukrainian].
7. Kyvliuk, O. P. (2014). Modelling of information processes in the context of the information society. Gileâ. Issue 80. 222-226 [in Ukrainian].
8. Kivlûk, O. P. (2014). Globalization and Informatization of education in the subject field of the philosophy of education.Humanities Bulletin of Zaporizhzhia State Engineering Academy: [GS Sciences etc.]. – Zaporizhzhia : RVV ZDIA. Issue 57. 192-200 [in Ukrainian].
9. Kyrychenko, M. O. (2017). Informatization as a factor of optimizing the ideology of the information society and ensuring its sustainable development. Scientific Journal «ScienceRise : Pedagogical Education».Issue 1 (9). 46–50 [in Ukrainian].
10. Maksimenyuk, M. Yu. and Nikitenko, V. O. (2016). Informational and communicative society as a kind of complex social systems and interaction. Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhia State Engineering Academy. Issue 66. 266-278 [in Ukrainian].
11. Maksimenyuk M.Yu. (2015). Organization as object publĉnogo admiinsturvannâ Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy. Zaporizhzhya. 2015. Issue. 63. S. 234-248.12. Melnyk, V. V. Culture as osnovanie intercultural vzaimodejstviâ in usloviâh usileniâ migracionnyh processes. Gileâ. Issue 102. 220-223 [in Russian].
13. Nikitenko, V. O. (2013). Human values as geocinnosti global scale: the anthropological dimension/v. Nikitenko. Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhia State Engineering Academy.Issue 55. 139-146 [in Ukrainian].
14. Požuêv, V. I. (2013). Informacijne Globalne suspilstvo Jak socialnij Ta ekonomichnij a new phenomenon of the 21 century. Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhia State Engineering Academy. Issue 52. 5-14 [in Ukrainian].
15. Puchenko, O. P. and Lazarevich, A. A. (2015). Informatizacija Jak zasib reprezentacii informacijnih resursiv suspilstva. Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhia State Engineering Academy. Issue 63. 21-30 [in Ukrainian].
16. Sosnin, O.V. and Voronkova, V. G. (2015). Informational and communicational development society as the civilizacijnoi paradigm of the 21st century. Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy. Issue. 62. 24-31 [in Ukrainian].

SOSNIN, OLEKSANDR – Doctor of Political Sciences, Professor, Honored Scientist of Ukraine, Academician Member of the Ukrainian Academy of Political Science (Kyiv, Ukraine)
E-mail: alvas.sosnin@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4188-0887

THE USE OF NEW OPPORTUNITIES OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AS A FACTOR FOR PROVIDING NATIONAL SECURITY ACTIVITY

Abstract. In the event of confrontation between the countries in today's world information shows signs of the main component of success in every sphere. In the modern world, full of contradictions, a lot of conflicts related to information and communication activities have emerged. All these factors define the **relevance of this research. The aim of the study** is to identify the problems of information security which is one of the key factors in the system of ensuring the vital interests of every country and they create the urgent need for legislative framework for the information and communication environment of the global society. **The objectives of the study** are to determine global problems of countries saturated with weapons, separated by military blocs and this results in a constantly growing information threats and information and communication conflicts. It is difficult to avoid this and therefore both individuals and society and the state are constantly at risk of increasing information insecurity. **The research methodology** is synergistic, systemic and structural and functional methods that allow to analyze the security problems of information and communication activity, in particular when using the concept of "fractal". The determinant of information influence on personality, society and state is defined. The author determines the main threat to sustainable information and communication activities: the problem of unauthorized disclosure of national information sources (resources), the mechanisms of their violation and integrity. **The result of the study** is the protection of knowledge, information and all other

intangible assets of the state which requires the implementation of the standards of conventional accounting technology and property protection. An important aspect is the improvement of the rules of law in social and political relations that arise in the process of collection, processing, accumulation, storage, retrieval, transmission, distribution and consumption of information, especially by means of computer equipment. **The result of the analysis** is the development of scientific and methodological approaches to the formation of security activities in the information and communication sphere, as well as the ways of increasing the effectiveness of counteracting national security threats, the development of the concept of Ukrainian national security activities and the reform of the security sector. **The conclusion:** the solution of security problems of information and communication activities should be found with the support of the state, a basic concept of national protection of information rights and citizen's civic awareness-raising.

Key words: information, information and communication technologies, information and communication activity, information security, information society

Соснин А. В. – доктор политических наук, профессор, Заслуженный деятель науки и техники Украины, академик Украинской академии политических наук (Киев, Украина)

E-mail: alvas.sosnin@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4188-0887

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НОВЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ИКТ КАК ФАКТОР ОБЕСПЕЧЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Аннотация. Актуальность темы исследования в том, что в противостоянии стран современного мира информация приобрела черты главного компонента успеха в любой сфере деятельности. В современном мире, полном противоречий, появилось множество конфликтов, связанных с информационно-коммуникационной деятельностью. **Цель исследования** – выявление проблем информационной безопасности, которые имеют одно с ключевых мест в системе обеспечения жизненно важных интересов всех без исключения стран, которые обуславливают неотложную потребность создания законодательных основ для информационно-коммуникационной среды глобального общества. **Цели исследования** – выявить глобальные проблемы, связанные с насыщением оружием, разделением стран военными блоками, в результате чего возрастает реальность информационных угроз и информационно-коммуникационных конфликтов. Избежать этого тяжело, поэтому личность, общество и государство постоянно находятся в состоянии увеличивающейся информационной опасности. **Методология исследования** – синергетический, системный и структурно-функциональный методы, которые позволяют проанализировать проблемы безопасности информационно-коммуникационной деятельности, в частности при использовании понятия «фрактал». Исследовано детерминирующий характер информационных влияний на личность, общество и государство. Автором выделена основная угроза для устойчивой информационно-коммуникационной деятельности – проблема несанкционированного раскрытия национальных информационных источников (ресурсов), механизмов их разрушения. **Результат исследования** – защита знаний, информации и всех других нематериальных активов нации, которая требует внедрения опыта стандартов обычных технологий учета и защиты имущества. Важным аспектом становится и установление более совершенных права в общественно-политических отношениях, которые возникают при собирании, обработке, накоплении, поиске, передаче, распространении и потреблении информации, особенно при помощи компьютерных средств. Результатом анализа есть выработка научно-методологических подходов к формированию безопасной деятельности в информационно-коммуникационной сфере, а также направления повышения эффективности относительно борьбы с угрозами национальной безопасности и реформирования сектора безопасности. **Вывод** – решение проблем безопасности информационно-коммуникационной деятельности должно произойти при поддержке государства, активной концепции национальной защиты прав информации, формирования гражданского мировоззрения людей.

Ключевые слова: информация, информационно-коммуникационные технологии, информационно-коммуникационная деятельность, безопасность информации, информационное общество.

Стаття рекомендована до публікації д.філософ.н., проф. Воронковою В.Г.

Надійшла до редколегії: 05.02.2018 р.

Прийнята до друку: 10.02.2018 р.

Соснін Олександр Васильович, доктор політичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Української академії політичних наук (Київ, Україна), Ковальський пер.13/53 Київ 03056 Україна

E-mail: alvas.sosnin@yandex.ru, ORCID 0000-0003-4188-0887